

**STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
W POWIECIE CHRZANOWSKIM
na koniec listopada 2010 roku**

POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

W chrzanowskim urzędzie pracy w końcu listopada 2010 roku **liczba zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła **5386 osób** i wzrosła o 271 osób w stosunku do października 2010 roku. Także w stosunku do października 2009 roku zanotowano wzrost liczby bezrobotnych – o 355 osób, tj. o 7,1%.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej szacuje, że wzrost stopy bezrobocia odnotowano we wszystkich województwach, w zakresie od 0,1 do 0,5 %. Podobnie w każdym z województw zanotowano względny (procentowy) przyrost liczby bezrobotnych, a największe wzrosty (od 3,4% do 4,1%) charakteryzowały odpowiednio województwa opolskie, lubelskie, małopolskie i zachodniopomorskie. Ponadto wraz ze wzrostem bezrobocia we wszystkich województwach zaobserwowano spadek liczby ofert zgłaszanych do urzędów pracy względem ubiegłego miesiąca. Według Ministerstwa wzrost bezrobocia w listopadzie związany jest z zakończeniem prac sezonowych oraz realizacją planowanych wcześniej zwolnień, a także z nieprzedłużaniem umów o pracę tymczasową, których koniec przypadał na listopad. Oznacza to, że wzrosty bezrobocia rejestrowanego i liczby bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy mają charakter sezonowy, powtarzalny rokrocznie w zbliżonym zakresie i kształcie.

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia

(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Listopad 2009</i>	<i>Listopad 2010</i>
<i>Bezrobotni zarejestrowani:</i>	5031	5386
<i>- mężczyźni</i>	2284	2496
<i>- kobiety</i>	2747	2890
<i>Z liczby bezrobotnych:</i>		
<i>- dotychczas niepracujący</i>	941	965
<i>- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy</i>	297	269
<i>- posiadający prawo do zasiłku</i>	852	781
<i>Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim</i>	11,3%	12,1%

W porównaniu z listopadem 2009 roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych zarówno wśród kobiet (o 143 osoby, tj. o 5,2%) jak i mężczyzn (o 212 osób, tj. o 9,3%).

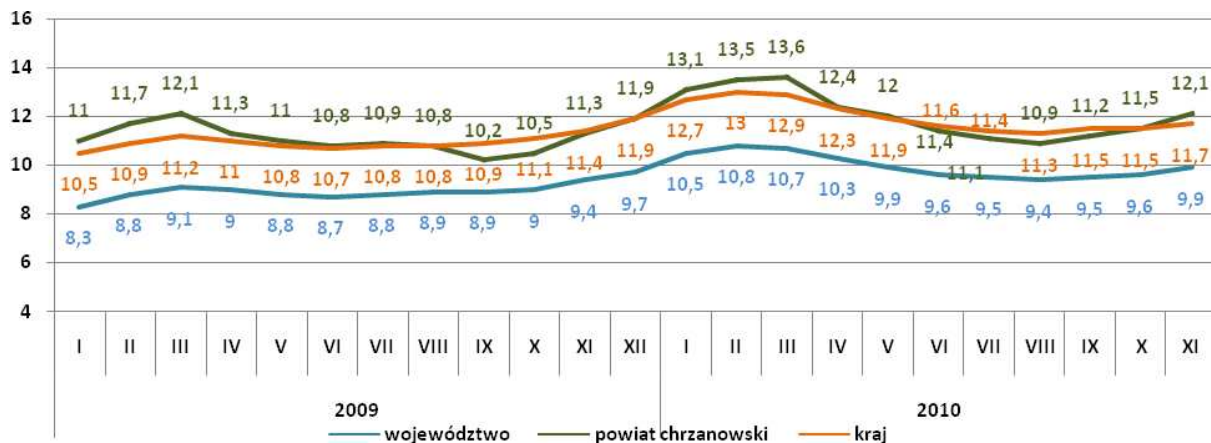
Na koniec listopada 2010 roku w ewidencji odnotowano **965 osób dotychczas niepracujących, 269 zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 781 posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych**. Powyższe kategorie osób bezrobotnych uległy następującym zmianom w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2009 :

- liczba osób dotychczas niepracujących zwiększyła się 2,6% (o 24 osoby),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zmniejszyła się o 9,4% (o 28 osób),
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 8,3% (o 71 osób).

Na koniec listopada 2010 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom **12,1%** co w porównaniu do listopada 2009 roku oznacza wzrost o 0,8 punktu procentowego. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 9,9% a dla kraju 11,7%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2009 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2009 - 2010

BILANS BEZROBOCIA

Od początku roku 2010 roku w chrzanowskim urzędzie pracy **zarejestrowano 8965 osób**, tj. o 265 osób mniej (2,9%) niż w analogicznym okresie 2009 roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych – 7095 osób to osoby, które po raz kolejny znalazły się w ewidencji urzędu pracy (przed rokiem – 7322 osoby).

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani

(stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	Styczeń - Listopad 2009	Styczeń - Listopad 2010
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	9230	8965
<i>z liczby ogółem:</i>		
- zarejestrowani po raz pierwszy	1908	1870
- zarejestrowani po raz kolejny	7322	7095
 Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	 8416	 8922
<i>w tym:</i>		
- podjęcia pracy subsydiowanej	318	405
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	2591	2612

Od początku roku 2010 roku z ewidencji urzędu pracy **wyrejestrowano 8922 osób** (przed rokiem 8416 osób). Więcej o 108 osób niż przed rokiem wykreślono z powodu podjęcia pracy, nadal jest to główna przyczyna wyrejestrowywania się – 3017 osób tj. 33,8% ogółu wyrejestrowanych z tego pracę niesubsydiowaną podjęło 2612 osób, a subsydiowaną – 405 osób - w tym 61 osób podjęło prace interwencyjne, 21 osób rozpoczęło roboty publiczne, 227 osób otrzymało dotację na podjęcie działalności gospodarczej i 96 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego. Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji od początku roku 2010 roku – 3198 osób nie potwierdziło gotowości do podjęcia pracy, co stanowiło 35,8% ogólnej liczby osób wyrejestrowanych (przed rokiem odpowiednio 3041 osób i 36,1%).

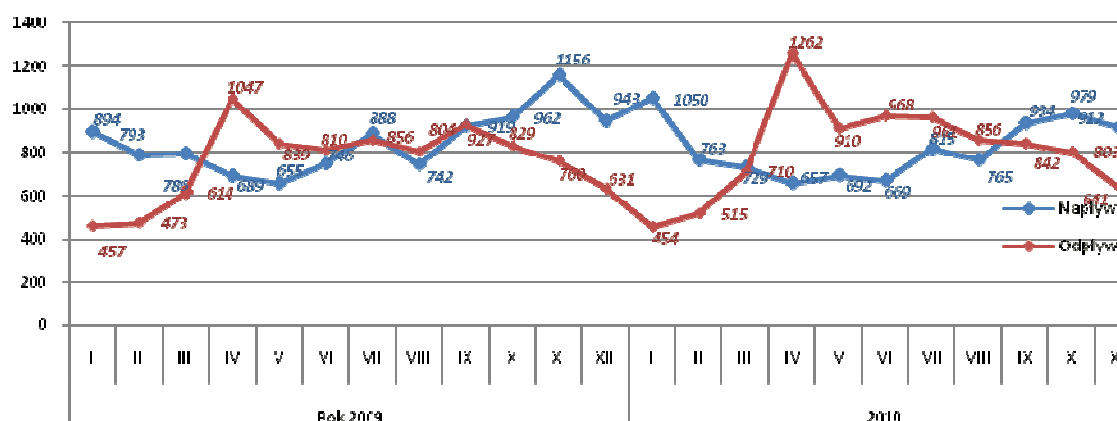
Z pozostałych przyczyn odpływu z bezrobocia od początku roku 2010 można wymienić:

- rozpoczęcie szkolenia – 835 osób (przed rokiem 691 osób)
- rozpoczęcie stażu – 906 osób (przed rokiem 810 osób),
- odmowę bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia lub innej formy pomocy – 159 osoby (przed rokiem 295 osób),

- dobrowolną rezygnację ze statusu bezrobotnego – 361 osób (przed rokiem 429 osób),
- ukończenie 60/65 lat – 8 osób (przed rokiem 11 osób),
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych - 42 osoby (przed rokiem 35 osób),
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 59 osób (przed rokiem 20 osób)

Poniższy wykres prezentuje bilans bezrobocia w latach 2008 – 2010.

Wykres 2. Bilans bezrobocia w latach 2008 - 2010

STRUKTURA BEZROBOCIA

Na koniec listopada 2010 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego struktura bezrobotnych z powiatu chrzanowskiego przedstawiała się następująco:

Wyszczególnienie	listopad 2009		listopad 2010		Zmiana ilościowa
	stan	udział w liczbie bezrobotnych w %	stan	udział w liczbie bezrobotnych w %	
Kobiety	2747	54,6	2890	53,7	+143
Osoby z prawem do zasiłku	852	16,9	781	14,5	-71
Zamieszkali na wsi	1702	33,8	1783	33,1	+81
Do 25 roku życia	1239	24,6	1279	23,7	+40
Które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	103	2	138	2,6	+35
Długotrwale bezrobotne	1740	34,6	2162	40,1	+422
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	524	10,4	484	9	-40
Powyżej 50 roku życia	902	17,9	1037	19,3	+135
Bez kwalifikacji zawodowych	1254	24,9	1250	23,2	-4
Bez doświadczenia zawodowego	1333	26,5	1430	26,6	+97
Bez wykształcenia średniego	2627	52,2	2741	50,9	+114
Samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia	332	6,6	456	8,5	+124
Które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	107	2,1	139	2,6	+32
Niepełnosprawni	209	4,2	258	4,8	+49

Jak wynika z powyższego zestawienia na koniec listopada 2010 w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie najliczniejsze grupy stanowiły:

- **kobiety** – 53,7% (2890 osób),
- **osoby bez wykształcenia średniego** – 50,9% (2741 osób),
- **osoby długotrwale bezrobotne** – 40,1% (2162 osoby)
- **zamieszkali na wsi** – 33,1% (1783 osoby),
- **bez doświadczenia zawodowego** – 26,6% (1430 osób).

Liczba bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w chrzanowski urzędzie pracy na koniec listopada 2010 roku wynosiła **2890 osób**. Pomimo, że udział bezrobotnych kobiet nadal jest wysoki (53,7%) to warto zwrócić uwagę na fakt, że od początku roku liczba bezrobotnych kobiet spadła o 7,7%.

Wyznacznikiem pozycji na rynku pracy, a tym samym szans bezrobotnych na znalezienie pracy jest poziom wykształcenia. Drugą w kolejności pod względem liczebności zbiorowością są **osoby bez wykształcenia średniego**. Na koniec listopada 2010 liczba tych osób wyniosła 2741 i stanowiła 50,9 % ogółu bezrobotnych. Analizując sytuację tej grupy bezrobotnych stwierdzić należy, że w ciągu roku 2010 spadła zarówno ich liczba o 11,2% (o 347 osób) jak i udział w liczbie bezrobotnych ogółem (o 1,1%). Bez wątpienia osobom bez wykształcenia jest trudniej na rynku pracy ale zauważalna tendencja spadkowa świadczy o poprawiającej się sytuacji tej kategorii osób.

Niewątpliwie negatywnym zjawiskiem jest utrzymujący się wysoki udział **osób długotrwale bezrobotnych** wśród bezrobotnych ogółem. Osoby te stanowiły na koniec listopada 2010 roku 40,3% ogółu zarejestrowanych. Jest to więcej niż na początku roku 2010 kiedy to osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 33,6% ogółu bezrobotnych. Dłuży okres „bycia na bezrobociu” pociąga za sobą wiele niekorzystnych zmian. Osoby długotrwale bezrobotne są mniej podatne na różne formy aktywizacji. Pozostawanie bez pracy uznają najczęściej za stan normalny i potrzeba dużo wysiłku, tak ze strony publicznych służb zatrudnienia, jak i ich samych, by ten stan zmienić. Długookresowe przebywanie bez pracy to także wynik braku chęci podejmowania jakiegokolwiek zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Jedną z przyczyn takiej sytuacji jest rozwinięta na szeroką skalę „szara strefa”, w której osoby długotrwale bezrobotne stanowią większość „pracujących”.

Jak pokazują przemiany społeczno-gospodarcze ostatnich lat, **osoby o niskich kwalifikacjach** są rzadziej zatrudniane i w największym stopniu zagrożone bezrobociem. Ich sytuacja, w porównaniu z pracownikami średnio i wysoko wykwalifikowanymi, jest niewątpliwie gorsza. W ewidencji chrzanowskiego urzędu pracy znajduje się 1250 **osób bez kwalifikacji zawodowych** (28,2%) oraz 1430 **osoby bez doświadczenia zawodowego** (26,6%). Liczba osób bez kwalifikacji zawodowych zmniejszyła się od początku roku 2010 o 14,8% natomiast liczba osób bez doświadczenia zawodowego o 5,1%.

Problem osób o niskim wykształceniu na rynku pracy obserwujemy w całej Europie. Jednak w Polsce to zjawisko, warte jest szczególnej analizy w sytuacji, gdy mamy do czynienia z niedopasowaniem kadr do wymagań nowoczesnej gospodarki i z udziałem pracowników o niskich kwalifikacjach w edukacji i szkoleniach. A właśnie niedopasowanie jakości kadr do wymagań gospodarki uznawane jest przez ekspertów za główny czynnik ograniczający wzrost zatrudnienia w Polsce. Dlatego też szczególnie istotne staje się zaoferowanie pracownikom o niskich kwalifikacjach szkoleń zaspokajających ich potrzeby zawodowe.

POŚREDNICTWO PRACY

Od początku roku 2010 pracodawcy zgłosili do urzędu pracy **3052 wolnych miejsc pracy oraz miejsca aktywizacji zawodowej** (więcej o 465 w porównaniu do analogicznego okresu roku 2009), w tym:

- 1717 ofert zatrudnienia niesubsydiowanego,
- 76 ofert prac interwencyjnych,
- 23 oferty robót publicznych,
- 109 doposażeń stanowiska pracy,
- 1116 miejsc aktywizacji zawodowej (982 oferty staży, 127 prac społecznie użytecznych oraz 7 ofert przygotowania zawodowego dla dorosłych)

Analizując sytuację w listopadzie 2010 roku stwierdzić należy, że nastąpił spadek wolnych miejsc pracy w porównaniu do ubiegłego miesiąca (mniej o 46) głównie poprzez spadek zgłaszanych ofert z agencji zatrudnienia na stanowiska związane z produkcją, a także spadek ofert z branży budowlanej. Zauważalny jest natomiast nieznaczny wzrost ofert z branży handlowej. Pojawiają się pojedyncze oferty dla osób wykwalifikowanych: fizjoterapeuta, kierownik budowy.

Na zgłoszone w miesiącu listopadzie oferty pracy oraz miejsca pracy pozostałe w dyspozycji Urzędu z poprzednich okresów sprawozdawczych skierowanych zostało na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców przez pośredników PUP Chrzanów 184 kandydatów.

Od początku roku 2010 roku zatrudniono lub zaktywizowano za pośrednictwem chrzanowskiego urzędu pracy **1833 osoby** (więcej o 257 w porównaniu do analogicznego okresu roku 2009) w tym:

- 384 osoby podjęły pracę niesubsydiowaną,
- 61 osób prace interwencyjne,
- 21 osób podjęło roboty publiczne,
- 227 osób otrzymało dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 96 osób zostało zatrudnionych w ramach doposażenia stanowiska pracy,
- 906 osób podjęło staż,
- 130 osób podjęło prace społecznie użyteczne,
- 8 osób rozpoczęło przygotowanie zawodowe dorosłych

Porównując sytuację w listopadzie 2010 roku do poprzedniego miesiąca stwierdzić zauważyć należy spadek zatrudnienia/zaktywizowania bezrobotnych za pośrednictwem PUP mniej o 46, głównie ze względu na spadek ilości ofert pracy.

Ponadto w wyniku 56 wizyt u pracodawców pozyskano 18 wolnych miejsc pracy, m.in. na stanowiska: rozbieracz - wykrawacz, kierowca kat. B, przedstawiciel handlowy, serwisant.